

Prof. RNDr. Jan Petránek, DrSc.

Narozen v Praze 1922. Po maturitě a studiu chemie na Vyšší státní průmyslové škole v Praze pracoval jako vedoucí analytické chemické laboratoře ve Výzkumném ústavu Českomoravské, a. s. (ČKD), v Praze 9. Po osvobození studoval přírodní vědy a chemii na Karlově univerzitě a po složení prvních státních zkoušek se již cele věnoval studiu geologi (současně byl zaměstnán jako výpomocný asistent). Získal doktorát přírodních věd a na podzim 1948 zahájil jednoroční studium na Princetonské univerzitě v USA. Po návratu přednášel geologii na Karlově univerzitě. Zde měl politické nesnáze a byl přeložen na Vysokou školu báňskou v Ostravě. V roce 1954 nastoupil do Ústředního ústavu geologického (ÚÚG) v Praze. Získal vědeckou hodnost kandidáta věd (CSc.) a roku 1966 doktora věd (DrSc.). V roce 1968 se vrátil na Karlovu univerzitu, neboť fakultní rada jednomyslně navrhla jeho rehabilitaci a jmenování docentem. Za rok, v rámci tzv. normalizace, Ministerstvo školství rehabilitaci zamítlo. Po krátkém působení v Akademii věd nastoupil do ÚÚG (1976–1986).

Odborná činnost:

V prvních letech studoval středočeský devon, později se zabýval výzkumem ostravsko-karvinské uhelné pánve. Nejdelší období věnoval studiu našich železných rud. V ÚÚG založil sedimentologické oddělení a byl školitelem vědeckých aspirantů. Výsledky uveřejnil ve velkém množství publikací doma i v zahraničí (Dánsko, Holandsko, Rusko, NDR, Irák, SRN).

Odborná činnost v zahraničí:

Etiopie – expert OSN v oboru geologie a hornictví (1965–1966), Irák – vedoucí naší skupiny v iráckém Státním geologickém ústavu (1978–1980), Tunisko – vysokoškolský profesor (1984–1986).

Činnost v mezinárodních organizacích:

Vědecký sekretář Mezinárodního geologického kongresu v Praze 1968, zástupce generálního sekretáře Mezinárodní unie geologických věd (IUGS) 1968–1976, v této funkci se podílel na přípravě Projektu mezinárodních geologických korelací (IGCP), společného projektu UNESCO/IUGS. Organizací UNESCO jmenován oficiálním zapisovatelem mezivládní konference svolané do Paříže ke schválení realizace a finančních prostředků pro tento dlouhodobý projekt. Stal se členem Rady IGCP, která projekt řídila. Později vyhrál konkurz na místo vedoucího oddělení geologie v UNESCO, nebylo mu však povoleno místo přijmout.

Významnější publikace:

Nekovové nerostné suroviny (1954) – VŠBOstrava; Usazené horniny a jejich ložiska (1963, Academia); editor učebnic pro geologickou průmyslovou školu; spoluautor Mineralogie Československa (2. vyd. 1981, Academia), Malá encyklopedie geologie (1993).